

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **78650** (13) **U**
(51) МПК (2013.01)
A01C 7/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки:	u 2012 11337	(72) Винахідник(и):	Бахмат Микола Іванович (UA), Рихлівський Ігор Петрович (UA), Бурдига Віталій Миколайович (UA)
(22) Дата подання заявки:	01.10.2012	(73) Власник(и):	ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО- ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, вул. Шевченка, 13, м. Кам'янець- Подільський, Хмельницька обл., 32316 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель:	25.03.2013		
(46) Публікація відомостей про видачу патенту:	25.03.2013, Бюл.№ 6		

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ СОРИЗУ

(57) Реферат:

Спосіб вирощування соризу включає обробіток ґрунту, удобрення, сівбу, догляд за посівами, збирання врожаю. Його посів проводять в умовах природного зволоження Лісостепу західного із шириною міжрядь 45 см, нормою висіву насіння 220 тис./га та внесенням фосфорно-калійних добрив $P_{60}K_{60}$ під зяблеву оранку, азотних N_{60} - під культивуцію.

UA 78650 U

Корисна модель належить до сільського господарства, а саме технології вирощування соризу з метою підвищення його урожайності.

Відомий спосіб вирощування соризу на зрошуваному темно-каштановому ґрунті, яким передбачено внесення добрив в нормі $N_{143}P_{10}$.

Недоліком цього способу є високі та незбалансовані норми поживних речовин, які вносяться з мінеральними добривами в умовах зрошення, що неприйнятно для умов природного зволоження Лісостепу західного [1].

Відомий спосіб вирощування сориту, яким передбачено його висівання із шириною міжрядь 70 см, нормою висіву 350 тис./га при раціональному режимі зрошення [2]. Недоліком цього способу є надмірна кількість рослин в рядку, що для умов природного зволоження є недоцільним.

За прототип взято спосіб вирощування соризу, який передбачає посів його широкорядним способом з шириною міжрядь 45 см, густотою стояння рослин 300 тис./га при вирощуванні в богарних умовах [3]. Недоліками прототипу є надто висока густота рослин на 1 га (300 тис./га) для умов природного зволоження та недоцільність проведення поливів в умовах достатнього, але нестійкого зволоження Лісостепу західного.

Задачею корисної моделі є розробка способу вирощування соризу, що реалізується через його посів в умовах природного зволоження Лісостепу західного із шириною міжрядь 45 см, нормою висіву насіння 220 тис./га та внесенням фосфорно-калійних добрив $P_{60}K_{60}$ під зяблеву оранку, азотних N_{60} - під культивуацію.

Для вивчення впливу способів сівби на урожайність соризу на дослідному полі Подільського державного аграрного університету протягом 2008-2010 років проводилися дослідження на чорноземах вилугуваних, глибоких малогумусних.

Розміри ділянок 100 м²; повторність чотириразова. Варіанти розміщені методом розщеплених ділянок.

При вивченні способів сівби соризу нами встановлено, що на контролі, де сориз вирощувався з шириною міжрядь 70 см, урожай зерна становив 5,59 т/га (табл. 1).

Таблиця 1

Урожайність соризу залежно від способу сівби, т/га (середнє 2008-2010 роки)

Сорт	Способи сівби	Урожай, т/га	Приріст до контролю, т/га
Перлина	15	4,83	-0,76
	30	5,42	-0,17
	45	5,80	0,21
	70 (контроль)	5,59	-
HIP ₀₅ - 0,17 т/га			

У варіанті, де сориз висівався з шириною міжрядь 15 см, його урожай становив 4,83 т/га, що нижче від контролю на 0,76 т/га.

Дещо вищою урожайністю відзначився варіант із шириною міжрядь 30 см - 5,42 т/га. Зниження порівняно з контролем становило 0,17 т/га.

Вирощування соризу широкорядним способом сівби із шириною міжрядь 45 см забезпечило найвищий рівень урожайності - 5,80 т/га. Приріст до контролю був статистично достовірним і становив 0,21 т/га, при величині найменшої істотної різниці (HIP₀₅) 0,17 т/га.

Таким чином, нашими дослідженнями встановлено що в умовах Лісостепу західного, найкращим способом сівби соризу є широкорядний із шириною міжрядь 45 см.

Джерела інформації:

1. Україна Патент №50593 А; МПК А01В 79/00 Заявка № 2002021671 від 28.02.2002, Каращук Г.В., Гамаюнова В.В. Бюл. № 10/2002 "Спосіб вирощування соризу на зрошуваному темно-каштановому ґрунті".

2. Україна Патент № 22577 А; МПК А01В 79/02 Заявка № 95052603 від 31.05.1995, Макаров Л.Х., Шукайло С.П. Бюл. №0, 1998. "Спосіб вирощування соризу".

3. Україна Патент № 17219; МПК А01В 79/00 Заявка №u200603208 від 27.03.2006, Макаров Л.Х., Снитіна С.М., Скорий М.В., Доценко В.В. Бюл. № 9, 2006. "Спосіб вирощування соризу".

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Спосіб вирощування сориту, що включає обробіток ґрунту, удобрення, сівбу, догляд за посівами, збирання врожаю, який **відрізняється** тим, що його посів проводять в умовах природного зволоження Лісостепу західного із шириною міжрядь 45 см, нормою висіву насіння 220 тис./га та внесенням фосфорно-калійних добрив $P_{60}K_{60}$ під зяблеву оранку, азотних N_{60} - під культивуацію.

Комп'ютерна верстка М. Ломалова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601